

Τεύχος 140
Σεπτέμβρης 1986
τιμή £1.00

ΕΥΤΟΣ ΤΩΝ ΤΕΙΧΩΝ

- Σεμινάριο για τον Κυπριακό Κινηματογράφο
- Η ποίηση σαν ερωμένη.
- Αντικυνηγετικό
- Νικαράγουα: Εμένα με λένε Μίτσιελ
- Πανεπιστήμιο και πολιτική ζωή στη Κύπρο.
- Αναφορά στον Πίντερ.

ηταν μια φορά ένα
αμφιθέατρο...

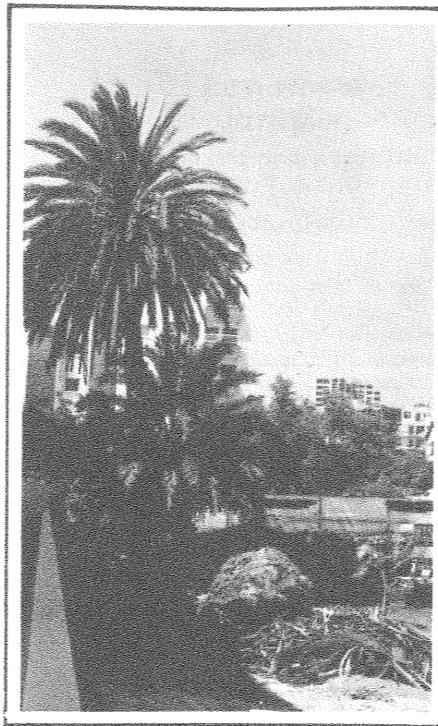
Από πού ήλθαν οι νέες φοινικές της τάφρου;

Ο πιο αξιόλογος υπαιθριος χώρος της Λευκωσίας που κάλυπτε ως ένα βαθύ όμορφο, κάποιες πολιτιστικές ανάγκες των καλοκαιρινών μηνών ήταν το αμφιθέατρο της Σχολής Τυφλών. Λέω ήταν και πιά δεν είναι!

Πράγματι παρακολουθώντας το περασμένο Ιούλη τον Οιδίποδα να ανακαλύπτει τις αμαρτίες του, ανακάλυψα μια τουλάχιστον από τις αμαρτίες του νέου ρυθμιστικού σχεδίου της μειζωνος Λευκωσίας.

Ως γνωστό το σχέδιο αυτό φιλοδοξεί να ρυθμίσει και το κυκλοφοριακό πρόβλημα της Λευκωσίας. Μεταξύ άλλων προνοεί τη κατασκευή μερικών περιφερειακών ημικυκλικών λεωφόρων, ομόκεντρων, με κέντρο τη Παλιά Λευκωσία. Μια από αυτές θα περνά ανάμεσα από την Αγγλική Σχολή και τη Σχολή Τυφλών. Ένα κομμάτι της έχει ήδη κατασκευασθεί και χρησιμοποιείται από λίγους μόνο αυτοκινητιστές. Ήταν όμως αρκετοί για να εμποδίζουν πολλά από τα λόγια του οδυρόμενου Καυκαρίδη να φτάνουν ως τους θεατές. Αυτό σημαίνει ότι όταν η λεωφόρος αποπερατωθεί το αμφιθέατρο θάναι άχρηστο.

Βλέποντας κανείς τις φρεσκοφυτευμένες τεράστιες φοινικές στη τάφρο χαιρεταί και επικροτεί. Είναι όχι μόνο όμορφες αλλά και δε χρειάστηκε να τις περιμένουμε να μεγαλώσουν. Η ιστορία τους ωστόσο δείχνει τη στενή τεχνοκρατική αντίληψη του τμήματος που παραχωρεί τις άδειες οικοδομής. Οι φοινικές αυτές είναι οι επιζώσες από μια μικρή ήσαστη φοινικιών (μια δωδεκάδα δένδρα) που ξεριζώθηκαν από τη γωνία Αλασίας - Μιχαλακοπούλου λίγο πιο πέρα από το κατάστημα ειδών υγειεινής διατροφής. Ο λόγος φυσικά του ξεριζώματος είναι η οικοδόμηση μιας καινούργιας πολυκατοικίας, πράγμα όμως που θα μπορούσε να γίνει χωρίς να καταστραφούν τα δένδρα με κάποια προσαρμογή των σχεδίων οικοδομής, (με ή χωρίς μείωση των κερδών του επενδύοντα). Πλην όμως οι κανονισμοί δεν προνοούν κάτιτέτοιο. Είναι λάθος μεγάλο τα λίγα δένδρα που απόμειναν στη Λευκωσία να μη θεωρούνται διατηρητέα, όπως επίσης λανθασμένη είναι και η αρχιτεκτονική που αντί να προσαρμοστεί στο περιβάλλον, προσαρμόζει όπως τον Προκρούστη το περιβάλλον στον εαυτό της.

ΤΙ ΓΥΡΕΣΕΙ ΤΟ ΚΕΡΥΝΕΙΑ II στη ν. υφρκη;

Με το άγαλμα της Ελευθερίας της Ν. Υόρκης έχω ιδιαίτερους λογαριασμούς. Αυτό μαζί με το «τοίχο του αισχού» του Βερολίνου ήταν τα αγαπημένα θέματα ενός από τους δασκάλους μου στο δημοτικό, (νυν εκδιωχθέντος λόγω χουντικής δράστης). Λοιπόν ο σεβαστός μου δάσκαλος πάλευε ενάντια στη «τετραγή γνώσης» του σύγχρονου (τότε) εκπαιδευτικού συστήματος και μαχότανε με παρρησία να μεταδώσει τη πραγματική μόρφωση και φυσικά το ελληνικό χριστιανικό ήθος. Μετά την πρωτή προσευχή και το σταυροκόπτημα ο σευνός δάσκαλος μας ομιλούσε για ένα θέμα γενικού ενδιαφέροντος ενώ ένα δάκρυ έλαμψε στην άκρη του ματιού του. Αν η επανάσταση της 21ης Απριλίου του 1967 γινόταν το 1963 θάμουν σίγουρα και γωθιστής της κι' ίσως μάλιστα και συνεργός με όσες δυνάμεις μου επέτρεπαν τα δώδεκα μου χρόνια. Λέτι μοτίβ αυτών των διαπαιδαγωγικών διαλέξεων

ήταν τότε όπως σας είπα και το άγαλμα της Ελευθερίας. (Το άλλο ήταν το «τοίχος του αισχού»).

(Τώρα αυτά είναι ντεμοντέ, καθότι αποφέύγονται τα συγκεκριμένα παραδείγματα και χρησιμοποιούνται αλλά τινά νεφελωδέστερα).

Λοιπόν αυτά όλα μούρθαν στο νου πρόσφατα με αφορμή τους μεγαλειώδεις γιορτασμούς για τα εκατόχρονα του περίου ου λόγος αγάλματος. Στους περίλαμπους αυτούς εορτασμούς συμμετείχε ως γνωστόν το περφανές πόνημα των νεοελλήνων το πλοίο Κερύνεια II για το οποίο μάθαμε τόσα πολλά στο ειδικό αφιέρωμα που έγινε πέρα στη Πύλη Αμυνώστου. Το καημένο το πλεούμενο πήγε κι' αυτό πεσκέσι στις ανάγκες της νέας εθνικής πολιτικής του Ελληνικού κράτους μαζί φυσικά με μια σειρά άλλα συνάδελφα του σταλμένα από τους σκλήρους όλους του κόσμου στη μητρόπολη των μητροπόλεων. Στη τιμητική νηοπομ-

πή των εκατόχρονων του αγάλματος της Ελευθερίας συμμετείχε επίσης (έτσι για να μην υπάρχουν παρεξηγήσεις για το νόμα της ελευθερίας) και το χιλιανό πλοίο «Εσμεράλντα».

Το «Εσμεράλντα» χρησίμευσε σαν χώρος βασανιστηρίων εκατόν επιφανών αγωνιστών. Όποιο βασανιστήριο μπορεί να χωρέσει ο νους του ανθρώπου εφάρμοστηκε στη πλωτή αυτή κόλαση σκορπίζοντας θάνατο και ανατηρία. Το «Εσμεράλντα» αναμοχλεύει στη μνήμη του Χιλιανού λαού την αρχή του συνεχίζομενου πόνου. Η παρουσία του Κερύνεια II στην ίδια συντροφιά με το «Εσμεράλντα» τού προσδίδει μια χρειά, οπωδήποτε άσχετη με αυτή του αρχαιολογικού επιτεύγματος, ή έστω του πλοίου συμβόλου της Κυπριακής λευτεριάς. Το Κερύνεια II κουβάλαγε οίνον και έλαιον. Το Κερύνεια II τι κουβάλησε στη Ν. Υόρκη;

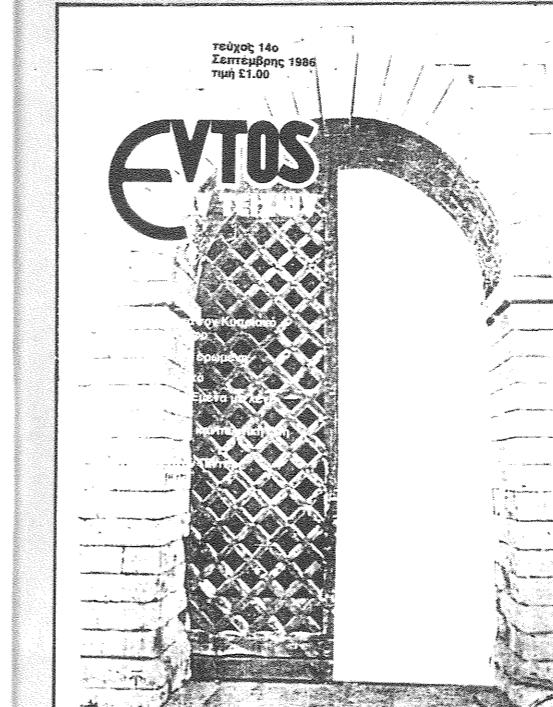

τεύχος 14ο
Σεπτέμβρης 1986
τιμή £1.00

Το μηνιαίον περιοδικό της Παλιάς Λευκωσίας.
Διεύθυνση: Μίνωος 6B Παλιά Λευκωσία
Τηλ. 431278

- διευθύνεται από συνταχτική επιτροπή
- Υπεύθυνος για το νόμο: Κωστής Αχνιώτης
- Επιμέλεια: Σούλα Χριστοδούλου

Για τα υπογραμμένα κείμενα ευθύνονται οι συγγραφείς τους.

Προσχέδιο της αφίσσας
του Φεστιβάλ Λευκωσίας
Α. Μαραγκού

περιεχομένα

- Στο πόδι 2
- Το πανεπιστήμιο και η πολιτική ζωή στη Κύπρο 4—7
- Ολοι κάποτε υπήρξαμε αληθινοί καλιτέχνες - Ρέα Μηλιδώνη 8
- Η ποίηση σαν ερωμένη Νέαρχος Γεωργιάδης 9—11
- Αφιέρωμα στον Κυπριακό Κινηματογράφο 12—24
- Αναφορά στο σεμινάριο για το κινηματογράφο
- Ιστορική ανασκόπηση του Κυπριακού Κινηματογράφου Σούλλας Κλεάνθους — Χ' Κυριάκου
- Κυπριακός Κινηματογράφος Προβλήματα και προοπτικές 25
- Κοινοπολιτειακοί αγώνες και μπούκοτάζ Ορέστης Ρωσσίδης
- Νικαράγουα: Εμένα με λένε Μίτσιελ 26—29 K. Κυριακίδη
- Αντικυνηγετικό — K. Αχνιώτης 31
- Θεατροσκόπιο: Αναφορά στον Χάρολντ Πίντερ B. Κυριαζής 32—35
- Επιθυμία του Μεμέτη - Διήγημα N. Γεωργιάδης 36—38
- Μινι-ματα 39
- Σκίτσα: Φρόσω

ολοι καποτε υπηρξαμε αληθινοι καλλιτεχνες

ρεα μηλλιδωνη

«Το παιδι έχει όλα τα γνωρίσματα ενός αληθινού καλλιτέχνη. Είναι σε μια θέση αμεσότητας με την αλήθεια. Είναι ακούραστος εξερευνητής μέσα από τις εμπειρίες του και μεγάλος εφευρέτης όταν πρόκειται να εκφράσει αυτό που νοιώθει». Την άποψη αυτή υποστηρίζει η συγγραφέας ύστερα από ένα χρόνο εμπειρίας στην ελεύθερη έκφραση της παιδικής δημιουργικότητας.

Ο λα σχέδιον τα ανθρώπινα όντα γεννιούνται ίσα. Έχουν όλα δυο μάτια, μια μύτη, δυο αυτιά, δυο πόδια. Ο εγκέφαλος τους αποτελείται από τα ίδια ουσιαστικά, έχει το ίδιο περίπου αριθμό κυττάρων και όλα έχουν διαισθησίες.

Η πρώτη μορφή έκφρασης στον άνθρωπο είναι η κίνηση. Μ' αυτή το νεογέννητο εκφράζει την ύπαρξή του που πηγάζει βαθειά μέσα από το υποσυνείδητό του. Μ' αυτό τον αυθόρυμητο τρόπο επιτελείται η σχέση μεταξύ του εσωτερικού χώρου (που είναι γνωστός) και του εξωτερικού (που είναι άγνωστος). Σκοπός λοιπόν είναι η αληθινή γνώση.

Το σώμα ενεργεί χωρίς καλά-καλά εμείς να το ελέγχουμε, σαν ένα θαυμαστό οιωπλό περίπλοκο εργαστήρι. Η καρδιά κτυπά τον ρυθμό της χωρίς εμείς να μπορούμε να την ελέγχουμε. Το αίμα κυλά, τροφοδοτεί, ανανεώνεται. Το βρέφος ανοίγει το στόμα όταν πεινά και κουνά χέρια και πόδια στην προσπάθειά του να γνωρίσει και να επικοινωνήσει με τον έχων κόσμο.

Η επόμενη μορφή έκφρασης μετά την κίνηση είναι η τάση στο να αφήνει σημάδια. Από τον 11ο μήνα το παιδί αρχίζει τις πρώτες προσπάθειες να σχεδιάσει παροτρινόμενο από ένα πρωτόγονο

8

να υποκατάστατη της αλήθειας. Έτοιμη με την όχι τόσο απλή κι' αληθινή επέμβαση μιας «ενήλικης» κοινωνίας φορτισμένης με δεισιδαιμονίες και λανθασμένες ιδέες που έχει αποσπασθεί σχεδόν τελείως από το σύμπαν και δεν έχει πλέον καμιά σχέση με τους νόμους της δημιουργίας, το παιδί εμποδίζεται στο να συνεχίσει τον δρόμο που ξέρει για την μάθηση της αλήθειας. Οι πηγές ενέργειας που διαθέτει μέσα του μένουν ανεκμετάλλευτες και αποπροσανατολίζεται από την προσπάθειά του στο να επικοινωνεί με τους ανθρώπους γύρω του μα και με τη φύση.

Είναι λοιπόν πολύ σημαντικό στην ηλικία των 6-12 χρόνων το παιδί να εμψυχώνεται στο να εμπιστεύεται την διαισθηση του μέχρις ότου αποκτήσει συνειδητότητα της αληθινής σχέσης με ταξύ του συγκινησιακού και του διανοητικού κόσμου.

Αυτή ακριβώς την ενθάρρυνση για να γνωρίσει και να εκφράσει αυτό που ξέρει πολύ καλά πώς είναι αληθινό πρέπει να προσφέρει το μάθημα της Τέχνης. Σκοπός του μαθήματος δεν είναι οπωδήποτε να κάνει μελλοντικούς επαγγελματίες καλλιτέχνες. Γιατί το παιδί έχει ήδη όλα τα γνωρίσματα ενός αληθινά καλλιτέχνη

— Είναι σε μια θέση αμεσότητας με την ΑΛΗΘΕΙΑ

— Είναι ακούραστος εξερευνητής μέσα από τις εμπειρίες του.

— και μεγάλος εφευρέτης όταν πρόκειται να εκφράσει αυτό που νοιώθει.

Το πέρασμα όμως από αυτό το επιπέδο σε μια κοινωνία με απαιτήσεις που βολεύουν όλους τους άλλους εκτός από τον εαυτό του γίνεται τόσο μεθοδικά που τελικά η δίψα για την γνώση γίνεται μια στατική αντιγνώση όπου τα πάντα είναι ήδη γνωστά, έχουν όλα ένα όνομα και είναι ασφυκτικά κλεισμένα μέσα σ' ένα επαναλαμβανόμενο σύστημα. Ο κλοιός σφίγγει και το παιδί εξελίσσεται σε ένα «πετυχημένο» ενήλικο, ειδικευμένο οπωδήποτε σε ένα κλάδο που είναι κι' αυτός κλειστός μέσα σε ένα χρωματιστό κουτί και που δεν επιτρέπει διαρροές γιατί τα πάντα είναι κουτιά και δεν έχουν καμιά σχέση το ένα με το άλλο. Απλώς το καθ' ένα έχει το δικό του χρώμα. Έτσι ο άνθρωπος είναι αναγκασμόνος να συμπυκνήσει τόσο πολύ σε βαθμό που να φορά μέσα σε ένα κουτί. Γιατί απλούστατα έχει να κάνει μόνο με κουτιά. Γιατί δεν τον άφησαν να διδάξει σε παρά μόνο να διδαχθεί.

Στην ηλικία των 4-6 χρονών το παιδί ζωγραφίζει ότι ξέρει για κάθε αντικείμενο και όχι ότι βλέπει. Έτσι τίποτα δεν είναι απεικονισμένο σε προοπτική και δεν υπάρχει συνάφεια χώρου (π.χ. το εσωτερικό και το εξωτερικό του σπιτιού παρουσιάζεται συγχρόνως).

Η αντικειμενική πραγματικότητα υπάρχει πάντα εκεί μπροστά προκλητική στην ολότητά της. Το παιδί ξέρει πια πολύ καλά πώς η αληθινή γνώση της έγκειται στην άμεση εμπειρία. Στο να την αγγίξεις, να την δεις, να την γευτείς, να την μυρίσεις. Η λογική εξήγηση δημιουργεί μια εικό-

ο λαϊκος ποιητης ηλιας γεωργιου

η ποιηση σαν ερωμενη

Νέαρχου Γεωργιάδη

Ο ΠΟΙΗΤΗΣ

Νυχτώννει τζαι τα πλάσματα τζούμιούνται νεπαμένα,
ο ποιητής μιας μανιχά
καμπιά τ' αφιμάδκια του σφικτά
τζαι βρέθουντ' ανημένα.

Τότες ο νους του ποιητή, καλά αρματωμένος,
εις το τζυνήν έννα θκει
για να γυρίσει την αυκή
θέματα φορτωμένος.

Έν' η καλλύτερη δερφά τωρά πόν' ησυχία,
οι στίχ' εν θέλουν τρέξιμον,
έρχουνται με το νέψιμον,
βρίσκουνται ευκολία.

Έν' σκοτωμένος της δουλειάς, σήμιμερ' ελιές ελούσιαν,
μα το που χάραξεν το φως
τζι εν' οξιτνος σαν τζυνηρός
που κάθεται στην κλουζαν.

Εημέρωσεν, τζι ο ποιητής ακόμα να τυστάξει,
μάστεται, δέρνει το μυαλόν,
όπου το θέμαν το καλόν
στον νουν να το συνάξει.

Φορές πον ετζουμήθηρια, πριχού η μέρα φέξει,
νύκτες που έστησα βεριά
τζι εκάθιουμον στην φεγγαράκα
να παιάσω απάντιαν ...λέξη!

1976

εξωσυζυγικες σχεσεις με... την ποιηση

Λίγο πιο πέρα από τον δρόμο Λευκωσίας - Λεμεσού, στις τέσσερις λωρίδες του οποίου οι Κύπριοι τρέχουν με ιλιγγιώδεις ταχυτήτες, βρίσκεται το ποιμενικό χωριό Αλάμπρα, ξεχασμένο απ' τον σύγχρονο τεχνοκρατικό πολιτισμό. Ο ήλιος φωτίζει με τον ίδιο τρόπο πώς και πριν πολλούς αιώνες τα ερείπια του αρχαίου συνοικισμού, τις μάντρες, τα σπίτια με την αλλοτίνη, χωριάτικη αρχιτεκτονική τους, (πελεκητή άσπρη πέτρα, στο ίδιο χρώμα που είναι τα βράχια του χωριού) και από πάνω πλινθάρι, όπου ανοίγουν τρύπες και φωλιάζουν τα σπουργίτια. Ο χρόνος εδώ κοιλά με αργό ρυθμό, στάλα - στάλα σαν το κομπολόι που παιζουν οι γέροι βρακάδες χάντρα - χάντρα, στο σκονισμένο καφενείο. Ο χρόνος έρτει σαν τη σάρα που σέρνεται στα εγκαταλειμένα σπίτια αυτών που ζενητεύτηκαν ή που πεθάνενε κι οι απόγονοί τους πήγαν να κατοικήσουν στις πόλεις και που μόνο όταν έρχεται η αρρώστεια ή ο θάνατος νοιώθεται τό γρήγορο κύλημά του, σαν το πήδημα μιας ακρίδας σαν το πέταγμα πουλιού ή σαν το βουητό ενός τροχού που επιταχύνει το γύρισμά του.

Το τεράστιο υλικό των λέξεων, των εννοιών, των εικόνων και των βιωμάτων, χρειάζεται πολύν κόπο για να πάρει τη μορφή του οικοδομημένου ποιήματος.

Την αδρή μεταφορά του χτίστη και της οικοδομής, χρησιμοποιεί και ο Ήλιας Γεωργιου, για να δείξει ότι η προσπάθεια του δημιουργού, καλλιτέχνη είναι σκληρή, σαν εκείνων του τεχνίτη:

Ο κόδωμος που τον ποιητήν θέλει πολλά ν' ακούσει
μα μούχτιν' για τον κόπον του δεκάραν εν διούσι.
Χαρκούνται τα ποιήματα γένουνται δίχα σκέψη
δίχα τ' αδρώπ ων το μυαλόν να δράση, να δουλέψη.
Εις τον κτίστην κάποτες π' αρπάσσει το μαρτέλλον

Γ: 1974 μέχρι σήμερα

Τα τραγικά γεγονότα του '74 δεν μπορούσε παρά να αφήσουν τη σφραγίδα τους σχεδόν σε όλη την κατοπινή παραγωγή. Ο όγκος των ταινιών ανήκει και πάλι στο P.I.K., που εκ των πραγμάτων, επωμίστηκε και το χρέος της καταγραφής και διαφύλαξης ντοκουμέντων από τις εξελίξεις που συγκλόνισαν τον τόπο μας, της ανάγκης για τόνωση του ηθικού του λαού και διαφύλαξης της ταυτότητας του, αλλά και της διαφωτίσης στο εξωτερικό. Ήταν γυρίστηκαν ταινίες όπως «Ηταν ένα νησί», «Άγνοειται η τύχη τους», το «Αργάκι» και «Χαιρετισμοί» του Ανδρέα Κωνσταντινίδη, «Κύπρος: Επιχείρηση Αττίλας» του Πάνου Ιωαννίδη, «Το χρονικό της κυπριακής συμφοράς» του Παύλου Παύλου, «Κύπρος '74 με τα μάτια των παιδιών» που βραβεύτηκε στο φεστιβάλ Κάρλοβι Βάρι, το «Τελευταίο Ταγκό» και τη «Μετακίνηση των τουρκοκυπρίων» του Γιάννη Καραολή, το «Ξερίζωμα από την Καρπασία» του Κώστα Κωνσταντινίδη, «Ο Μακάριος ζει της Αιμιλίας Ορφανίδου, «Ο Καρπασίτης» του Αδωνι Χριστοφόρου, η «Χαρίτα Μάντολες στέκεται δίπλα μου» του Χρίστου Σιοπαχά» και «Τριψιθι, αναπαράσταση με λέξεις» του Ανδρέα Πάντζη. Άλλες ενδιαφέρουσες παραγωγές του P.I.K. είναι ο «Κόσμος της Κύπρου του Διαμαντή» του Α. Κωνσταντινίδη, το «Αρχαίο Καράβι της Κερύνειας» των Γιώργου Λανίτη, Αντρου Ζεμπύλα και Σούζαν Κάτσεβ, ο «Κάσιαλος» του Α. Παυλίδη και «Αλεξάντρα» της Μαρού-

λας Αβρααμίδου.

Από τις ανεξάρτητες παραγωγές σημειώνουμε την ταινία «Αττίλας '74» του Μιχάλη Κακογιάννη, η «Κύπρος 74» των Κώστα Φαρμακά, Μάρκου Σιατίνη και Γιώργου Κατσούρη «Εταιρία προδόθηκε η Κύπρος» και το «Μέγα Ντοκουμέντο» ('79) του Γιώργου Φιλή, «Κύπρος, η άλλη πραγματικότητα» ('76) των Λάμπρου Παπαδημητράκη και Θέκλα Κίττου, βραβευμένη στο φεστιβάλ Θεσσαλονίκης, «Μακάριος η μεγάλη πορεία», ('77) του Ευάγγελου Ιωαννίδη, «Ο αυριανός πολεμιστής» ('79) του Μιχάλη Παπά, οι ταινίες του Κώστα Δημητρίου, «Δολοφονήστε τον Μακάριο» ('76), «Χασαμπούλιά» ('75) «Για ποιον να βρέξει» ('77) και οι «Περιπέτειες του Νικόλα» ('78). Εχουμε επίσης την ταινία του Αρμενοκύπριου Γερβάντ Ντερ Πατρόκ «Όνομα: Αράμ Μπαζαματζίαν» (1985) καθώς και ταινίες που γυρίστηκαν από Κύπριους στη διάρκεια των σπουδών ή της διαμονής τους στο εξωτερικό όπως τις «Κυπριακές μεταμορφώσεις» (1977) του Λάκη Δημητριάδη, «Η υπόσχεση» ('83) και «Παύλος Λιασίδης ένας πρόσφυγας ποιητής» ('84) του Λάκη Παπαπέτρου, του «Πολίτες» ('76), το «Κόκκινο στο Ασπρό» ('78) και η «Κάθοδος των εννέα» που πήρε Α' βραβείο στο φεστιβάλ Μόσχας 85, του Χρίστου Σιοπαχά, την «Ανακωχή στο ποτάμι» ('73) και «Οι πυροβολισμοί που πέσαν την αυγή δε θα 'ναι τα τελευταίοι» ('76) του Αντρέα Πάντζη. Στη Δυτική Γερμανία ζει επίσης και εργάζεται η Μαρία Νεοκλέους που, μεταξύ άλλων, γύρισε ένα ντοκυμαντάρι για τα γηρατά στην Κύπρο.

Μέχρι το 1980 ο ρόλος του κράτους στην παραγωγή ταινιών ήταν ανύπαρκτος εκτός από ορισμένες οικονομικές ενισχύσεις που δόθηκαν ή ψιθυρίστηκε ότι δόθηκαν σε κάποιους. Ωστόσο τη χρονιά εκείνη ύστερα από πρόταση του τότε Υπουργείου Προεδρίας, το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε τη σύσταση Συμβούλευτικής Επιτροπής Κιν/φου. Σκοπός της επιτροπής είναι να εισηγείται για προώθηση προς το Υπουργικό Συμβούλιο πρότασεων για παραχώρηση κυβερνητικής χορηγίας με σκοπό την παραγωγή κινηματογραφικών ταινιών που θα προβάλλουν την Κύπρο και τον αγώνα της. Ήταν έγιναν κάποιες ταινίες από την Ιρλανδική τηλεόραση, χρηματοδοτήθηκε μια ταινία του Πήτερ Λοίζου για τους πρόσφυγες της Κύπρου και έγινε η πρώτη συμπαραγωγή Κύπρου -Ελλάδας με τον «Βιασμό της Αφροδίτης» του Αντρέα Πάντζη.

Με την ανακήρυξη του ψευδοκράτους του Ντεντκτάς το 1983 και την εντατικοποίηση της διαφωτιστικής εκστρατείας για το κυπριακό στο εξωτερικό, το Υπουργικό Συμβούλιο εξουσιοδότησε την Επιτροπή Διαφώτισης να αποφασίζει για τη χρηματοδότηση και παραγωγή ταινιών που θα προωθούν τους σκοπούς της επιτροπής. Ήταν έγιναν οι «Νεκατωμένοι Αέρηδες» ('84) του Γιάννη Ιωάννου, «Κερύνεια μου τόσο κοντά... τόσο μακριά» των Αντρου Ζεμπύλα και Γιάν-

νη Καραολή ηνώ αναμένεται να συμπληρωθούν οι ταινίες «Λεπτομέρεια στην Κύπρο» του Πλαϊκού Χρυσάνθου και «Στα ίδια χώματα» του Ευάγγελου Χατζηκυριάκου.

Βάσει αυτής της ιστορικής ανασκόπησης είναι σαφές ότι η κιν/κή παραγωγή στον τόπο μας, παρόλο που υπήρξαν κάποιες αξιόλογες προσπάθειες, γενικά ήταν μίζερη και περιορισμένη.

Όλα αυτά τα χρόνια απουσίαζαν οι τρεις κυριαρχείς μορφές παραγωγής που επικρατούν στις χώρες με ανεπτυγμένη κιν/κή βιομηχανία: Απουσίασαν δηλαδή και οι επαγγελματίες παραγωγοί με αποκλειστικά οικονομικούς στόχους και τα διάφορα κρατικά μη ινστιτούτα με καλλιτεχνικά κριτήρια και η τηλεόραση σαν παραγωγοί ταινιών από ανεξάρτητους κινηματογραφιστές. Οι πιο πολλοί από αυτούς που τόλμησαν να δουλέψουν ως ανεξάρτητοι ακινηθέτες ήταν υποχρεωμένοι να αυτοχρηματοδοτηθούν, πράγμα αρκετά ριψοκίνδυνο με τις δεδομένες συνθήκες. Το P.I.K. γύρισε βέβαια δικές του ταινίες, σαν ημικρατικός όμως οργανισμός κινείται μέσα σε ορισμένα πλαίσια και οι υπάλληλοι του δεν είναι ελεύθεροι επαγγελματίες. Η αποκλειστική χρήση του βίντεο εξάλλου τα τελευταία χρόνια έδωσε και το τελειωτικό κύτημα στη φιλμική παραγωγή.

Όσον αφορά το κράτος μόλις τα τελευταία πέντε χρόνια έδωσε κάποια στημάδια ενδιαφέροντος για το σινεμά, αλλά κι' αυτό βρίσκεται μέσα στα στενά πλαίσια του πολιτικού μας προβλήματος και μέσα σ' ένα κλίμα σύγχυσης και ασάφετας ως προς τα κριτήρια, τους στόχους και τις αρμοδιότητες των επιτροπών. Ο κιν/φος φαίνεται ότι αντιμετωπίζεται από το κράτος σαν προπαγανδιστική μπροσούρα ή τουριστικό φυλλάδιο, πράγμα που δε βοηθά στη δημιουργία μιας ζωντανής τέχνης. Καὶ είναι κοινή συνείδηση ότι σε καμιά χώρα της Ευρώπης δεν μπορεί να υπάρξει ποιοτικός κιν/φος χωρίς ενίσχυση από το κράτος.

Είναι βέβαια ο χώρος μικρός για να στηρίξει μια πολυδάπανη βιομηχανία, ήταν και η αποικιοκρατία, η κατά καιρούς πολιτική αναταραχή, είναι σήμερα η κατοχή, η προσφυγιά, η ανασφάλεια. Είναι η έλλειψη παράδοσης, η έλλειψη υλικής τεχνικής και θεωρητικής υποδομής που στο παρελθόν οδήγησαν στη φυγή ανθρώπων του κιν/φου κι' έται ο τόπος φτώχυνες ακόμη περισσότερο. Αν όμως όλα αυτά είναι το άλλοι ούσων καλλιέργησαν την άποψη ότι ήταν πάντοτε ουτοπία να μιλούμε για δημιουργία Κυπριακού κινηματογράφου άλλο τόσο είναι σήμερα επιχειρήματα για την αναγκαιότητα ανάπτυξης της τέχνης του κιν/φου που θα καταγράφει τις μνήμες αυτού του τόπου, που θα δώσει την ταυτότητα και τη φυσιογνωμία του, που θα είναι έκφραση της αγωνίας και των ανησυχιών των δημιουργών του. Οι ενδιαφερόμενοι και οι ιθύνοντες πρέπει να αναλάβουν τις ευθύνες τους, ώστε να περάσουμε από το στάδιο της προϊστορίας του κυπριακού κιν/φου και των σπασμωδικών ενεργειών σ' ένα δυναμικό ιστορικό γίγνεσθαι.

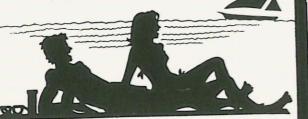
Η ΑΛΗΘΕΙΑ ΟΥΚ ΕΡΧΕΤΑΙ ΜΟΝΗ

Χωρίς Μητριού Συντηρητικό Πατρική "Εγκριετό" αρ. ASS 100

Φρεω

**είμαστε
στα
μέτρα σας**

Αν προτιμάτε σύντομες οικονομικές διακοπές, κοντά μας θα βρείτε ακριβώς αυτό που ζητάτε.

Αν πάλι είστε αποφασισμένοι για μεγάλα ταξίδια, σας προσφέρουμε ότι καλύτερο υπόρισχο στις μεγάλες εξερευνήσεις.

Αν τέλος, αυτό που χρειάζεσθε είναι μόνο αεροπορικά ή ατμοπλοϊκά εισιτήρια ή ξενοδοχεία ή οποιαδήποτε συγκεκριμένη τουριστική διευκόλυνση, η εικοσάχρονη πείρα μας σας εγγυάται άριστη εξυπηρέτηση και οικονομικές λύσεις.

Για οποιαδήποτε ταξιδιωτική υπηρεσία απευθυνόσθε, λοιπόν, στα Γραφεία GROUTAS

GROUTAS

σ' όλην την Κύπρο.

είμαστε στα μέτρα σας

Λευκωσία: 02-473172
Αγία Νάπα: 037-21833
Λάρνακα: 041-21727
Λεμεσός: 051-77313

**εστιατόριο - ταβέρνα
το αρχοντικό**

Λαϊκή γειτονιά - τηλ. 450080

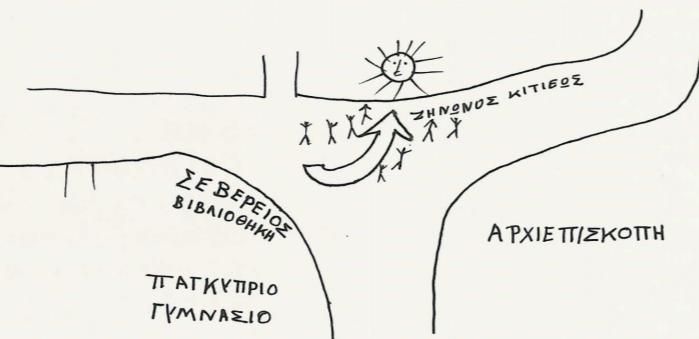
- Τα μεσημέρια προσφέρουμε πρότυπη παραδοσιακή κουζίνα σε τιμές μαγειριού.
- Το βράδυ μπορείτε ν' απολαύσετε όλη τη σειρά κυπριακών μεζέδων (ΜΕΦΡΕΣΚΟ κρέας) σ' ένα ήσυχο περιβάλλον. Τιμή £3.00 το άτομο.

καιρεθεστρο ΕΝΑΛΛΑΞ

Λεωφόρος Αθηνας 16 - 17, Τηλ. 30121 Λευκωσία 103

«ΗΛΙΟΣ»
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ ΠΑΙΔΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
για παιδιά 6—12 χρόνων.

- Για όσα παιδιά τον γνωρίζουν και για όσα θέλουν να τον γνωρίσουν ο ΗΛΙΟΣ ανατέλλει την 1η Οκτωβρίου
- Θα γίνεται ορατός στην Ζήνωνος Κίτιεως κοντά στην Αρχιεπισκοπή.

Για πληροφορίες επικοινωνείστε
με τη ΡΕΑ ΜΗΛΛΙΔΩΝΗ
από τις 10 μέχρι τις 30 Σεπτεμβρίου
στα τηλ. 431602 - 431822

Μπυραρία το «καπτηλειό»

Λαϊκή γειτονιά - τηλ. 450080

- Ζεστό περιβάλλον κοντά στη παραδοσιακή τσιμινιά.
- Ζωντανή μουσική με το Ττόμη στο μουζουδύκι και τον Άντρο στη κιθάρα.
- Διαλεγμένοι μεζέδες καπτηλειού.
- Οι πιο χαμηλές τιμές μπυραρίας χωρίς καμμιά υπερτίμηση για τη μουσική.

**LAMARQUE
COLLEGE**

Καρπενησίου 7B (Πάροδος Λεωφ. Μακαρίου),
ΤΗΛ: 451658 — Λευκωσία

**κρατά σταδερά τη μόρφωση
σε σοβαρά επίπεδα**

Προσωπικό ενδιαφέρον — υπευθυνότητα και προπάντων μοναδική οργάνωση με διεθνή πρότυπα, συνθέτουν σήμερα την εικόνα του **LAMARQUE COLLEGE**.

Μια εικόνα που παρουσιάζει ολοφάνερα μια χαρούμενη οικογένεια γεμάτη ανθρωπιά και κατανόηση, για ένα καλύτερο μέλλον για τους νέους, με σοβαρή και υπεύθυνη μορφωση.

LAMARQUE COLLEGE

Οι νέες εγγραφές για τις Γραμματειακές Σπουδές, τις ξένες γλώσσες (Αγγλικά — Γαλλικά — Γερμανικά — Ιταλικά — Ισπανικά — Αραβικά — Ελληνικά: για ξένους), τις εξετάσεις G.C.E., LCCI, PITMAN και τα τμήματα ειδικής προετοιμασίας άρχισαν.

* **ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΣΕ ΚΑΘΕ ΤΑΞΗ ΟΚΤΩ.**

πως να κανετε τη σωσιη επιλογη κολλεγιου

Μια πρόσφατη έρευνα δείχνει ότι 9 στους 10 Κυπρίους πατέουσαν ότι όλα τα Κυπριακά Κολλέγια είναι περίπου τα ίδια. Και όμως υπάρχουν βασικές διαφορές. Πιο κάτω επιχειρείται μια ανάλυση του τι ακριβώς προσφέρει κάθε Κολλέγιο για να κατατοπιστούν ορθότερα όσοι έχουν να κάνουν τη δύσκολη αυτή επιλογή.

Το πρόβλημα της αναγνώρισης

Είναι γεγονός ότι μέχρι τη στιγμή αυτή η Κυβερνηση μας δεν αναγνωρίζει **κανένα** Κυπριακό Κολλέγιο και συνακόλουθα κανένα **πτυχίο** που εκδίδεται από Κυπριακό Κολλέγιο. Αυτό το γεγονός της μη αναγνώρισης δεν σχετίζεται με το αν τα Κολλέγια είναι καλά ή όχι – σχετίζεται απλώς με την **έλλειψη νομοθεσίας** για την ανώτερη εκπαίδευση: άφού δεν υπάρχει νομοθεσία δεν υπάρχει αναγνώριση... Για το λόγο αυτό το Υπουργείο Παιδείας Κύπρου αναγνωρίζει μόνο τα πτυχία που είναι επίσημα αναγνωρισμένα στη χώρα στην οποία εκδίδονται.

Οι «λύσεις» των Κολλεγίων

Το κάθε Κολλέγιο προσπάθησε να λύσει το πρόβλημα της έλλειψης αναγνώρισης με διαφορετικό τρόπο. Οι «λύσεις» που δόθηκαν μπορούν να ταξινομηθούν σε τρεις κατηγορίες:

1. Μερικά Κολλέγια εκδίδουν **δικά τους** πτυχία που, παρά την έλλειψη επίσημης κυβερνητικής αναγνώρισης, μπορεί να γίνουν δεκτά από ανώτερα εκπαιδευτικά ιδρύματα του εξωτερικού για σκοπούς συνέχισης των σπουδών των φοιτητών στο αντίστοιχο επίπεδο.

2. Άλλα Κολλέγια εκδίδουν δικά τους πτυχία που προσυπογράφονται από ξένα αινώτερα εκπαιδευτικά ιδρύματα σαν **Ισότιμα** ή **Ισοδύναμα** παρόμοιων πτυχιών του εξωτερικού. Και πάλι τα πτυχία αυτά **δεν**

Chartered Association of Certified Accountants, το University of the State of New York και άλλα (στους κλαδούς **Business, Accounting, Marketing, Computer Studies, Psychology, Hotel Management, Reception Studies, Travel & Tourism, Secretarial, Graphic & Interior Design, Δημοσιογραφία, Δημ. Σχέσεις**).

Τα πτυχιά απονεμούνται κατευθείαν από τα ιδρύματα αυτά και είναι πλήρως αναγνωρισμένα από τα αρμόδια ξένα Σώματα Αναγνώρισης Πτυχιών και από το Υπουργείο Παιδείας Κύπρου.

Τα πιο πάνω είναι μερικά βασικά στοιχεία

Πτυχία	Επίσημη Αναγνώριση	Πιθανότητες Μετεγγραφής	Επίπεδα Διδασκαλίας
1. Κυπριακά	Όχι	Περιορισμένες	Ποικίλουν
2. «Ισότιμα»	Όχι	Περισσότερες	Ποικίλουν
3. Ξένα	Ναι	Απεριόριστες	Ψηλά

έχουν επίσημη αναγνώριση – έχουν όμως αυξημένο κύρος και πιθανότητες αναγνώρισης από ξένα εκπαιδευτικά ιδρύματα για σκοπούς μετεγγραφής.

3. Τέλος, υπάρχουν Κολλέγια που προετοιμάζουν φοιτητές για να αποκτήσουν τα πτυχία **Ξένων** εκπαιδευτικών ιδρυμάτων/πανεπιστημάτων που είναι **ήδη** αναγνωρισμένα από τα αρμόδια ξένα Σώματα Αναγνώρισης Πτυχιών, επομένως και από το Υπουργείο Παιδείας Κύπρου.

Επιπτώσεις των λύσεων

Τα πιο πάνω είναι σημαντικά για πολλούς λόγους. Για παράδειγμα υπάρχουν επιπτώσεις στις πιθανότητες εργοδοσίας: είναι πιθανόν ένας υποψήφιος για διορισμό να αποκλειστεί, έστω και αν κατέχει μεταπτυχιακό ξένου πανεπιστημίου, επειδή το πρώτο του πτυχίο είναι Κυπριακού Κολλεγίου.

Επιπτώσεις υπάρχουν και στα επίπεδα διδασκαλίας: σε ένα Κολλέγιο που προετοιμάζει φοιτητές για εξωτερικές εξετάσεις θα περιμέναμε τα επίπεδα να ήταν πιο ψηλά από ένα αλλού όπου δεν υπάρχει τέτοιος εξωτερικός ελέγχος.

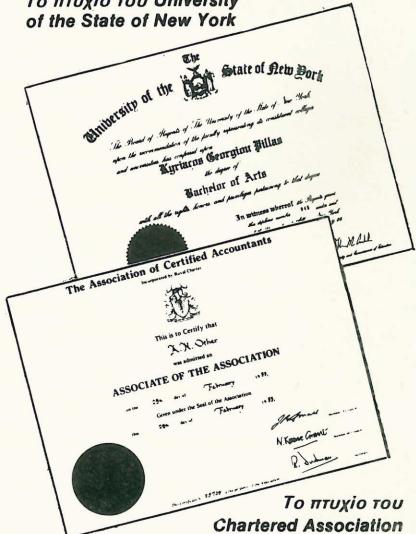
Ο πίνακας πιο πάνω συνοψίζει και επεκτείνει την ανάλυση μας.

Η περίπτωση του Intercollage

Το Intercollage ανήκει βασικά στην τρίτη κατηγορία. Δηλαδή, προετοιμάζει φοιτητές για πτυχία Βρετανικών/Αμερικανικών ιδρυμάτων με παγκόσμιο κύρος, όπως το

που μπορούν να σας βοηθήσουν για μια σωστή επιλογή. Για περισσότερες λεπτομέρειες θα χαιρόμαστε να σας βλέπαμε για μια προσωπική συνέντευξη.

Το πτυχίο του University of the State of New York

Το πτυχίο του
Chartered Association
of Certified Accountants

INTERCOLLEGE
OF MANAGEMENT AND COMMUNICATION STUDIES

17, Heroes Ave., Tel. 456892 - 456813, P.O.Box 4005, NICOSIA CYPRUS